

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 113/2022
07.07.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Недељков, адвокат у ..., против туженог Трајал корпорација АД Крушевац, чији је пуномоћник Боривоје Лачњевац, адвокат у ..., ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1546/19 од 11.12.2019. године, у седници већа од 07.07.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија туженог, па се **УКИДАЈУ** пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1546/19 од 11.12.2019. године и Основног суда у Крушевцу П1 158/17 од 18.02.2019. године у делу којим је усвојен тужбени захтев за накнаду зараде за период од 10.04.2017. године до 01.02.2019. године и у делу о трошковима поступка и предмет у том делу враћа првостепеном суду на поновно суђење, а у преосталом делу се ревизија туженог, као неоснована, **ОДБИЈА**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу П1 158/17 од 18.02.2019. године поништено је решење туженог о отказу уговора о раду број 26 од 07.04.2017. године и обавезан тужени да тужиоца врати на рад (став 1. изреке); обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде зараде за период од 10.04.2017. године до 01.02.2019. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом као је наведено у изреци (став 2. изреке); усвојен је противтужбени захтев и обавезан тужилац да туженом исплати износ од 182.225,43 динара са законском затезном каматом од 12.07.2017. године до исплате (став 3. изреке); одбијен је део тужбеног захтева на име законске затезне камате на досуђене износе из 2. става изреке и одбачена тужба у делу којим је тражена уплата пореза и доприноса на досуђене износе (ставови 4. и 5. изреке); обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 141.000,00 динара (став 6. изреке).

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1546/19 од 11.12.2019. године одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у првом, другом и шестом ставу изреке.

Против другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је благовремено поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11...18/20) и установио да је ревизија делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био радном односу код туженог на основу уговора о раду од 09.03.2007. године на пословима Тужилац је 30.04.2016. године изабран за потпредседника извршног одбора Удружених синдиката Србије „...“ организованог код туженог. ББ, који је тужиоцу претпостављени, је 06.02.2017. године, у пратњи запосленог ВВ, извршио контролу тужиочевог рачунара и фолдер који се односио на синдикалне активности снимиио на флеш меморију.

Правилником туженог о организацији и ситематизацији послова од 20.02.2017. године укинута је радно место на које је тужилац распоређен. Тужени је донео Програм решавања вишка запослених 24.03.2017. године и доставио га Националној служби за запошљавање и самосталном синдикату. Решењем туженог број ... од 07.04.2017. године тужиоцу је отказан уговор о раду јер је услед економских и организационих промена престала потреба за обављањем послова на које је распоређен. Тужиоцу је исплаћена отпремнина у износу од 182.225,43 динара.

Према становишту нижестепених судова, тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду и накнаду штете је усвојен применом чланова 188. и 191. Закона о раду јер је тужиоцу отказан уговор о раду због његовог синдикалног ангажовања, иако је тужени формално спровео поступак организационих промена. Висина накнаде штете досуђена је у висини изгубљене бруто зараде у периоду од 10.04.2017. године до 01.02.2019. године.

Нису основани ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену члана 188. Закона о раду. Нижестепени судови су правилно закључили да је тужиоцу отказан уговор о раду због учешћа у синдикалним активностима, а не због организационих промена. Чињеница да је непосредно пре доношења правилника којим је укинута радно место на које је тужилац био распоређен, тужиочев шеф преснимио на УСБ фолдер из рачунара тужиоца који се тиче синдикалних активности, указује на тендециозно поступање туженог приликом укидања радног места тужиоца. Организација рада и измене правилника о систематизацији радних места јесте у искључивој надлежности послодавца. И поред тога поступање послодавца приликом реорганизације подразумева и заштиту интереса запослених с обзиром на то да је право на рад, као једно од егзистенцијално најбитних права, зајемчено и Уставом РС. У том смислу укидање тужиочевог радног места којем је непосредно претходило разматрање тужичевих синдикалних активности представља злоупотребу права послодавца да самостално организује процес рада. Поред наведеног, тужени није доказао да укидање тужиочевог радног места и отказ уговора о раду није последица синдикалних

активности тужиоца. Чињеница да је тужиоцу формално отказан уговор о раду због организационих промена није довољан доказ да тужиочеве синдикалне активности нису узрок отказа јер је тужени баш пред доношење новог правилника о организацији и систематизацији послова од 20.02.2017. године вршио увид у тужиочев фолдер са подацима о синдикалном удруживању. Стога су нижестепени судови на основу правилне примене члана 188. Закона о раду поништили решење туженог о отказу уговора о раду број ... од 07.04.2017. године.

Ревизијом се основано указује на погрешну примену материјалног права приликом одлучивања о тужбеном захтеву за накнаду штете. Чланом 191. ставом 1. Закона о раду прописано је да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог, одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио, а ставом 3. да се накнада штете из става 1. овог члана исплаћује запосленом у висини изгубљене зараде, која је умањена за износ пореза и доприноса који се обрачунавају по основу зараде у складу са законом. Нижестепени судови су погрешно применили цитиране законске одредбе јер су накнаду штете досудили у висини изгубљене бруто зараде. Због погрешне примене материјалног права нису утврђене чињенице о висини изгубљене зараде умањене за износ пореза и доприноса.

На основу изнетог, применом чланова 414. става 1. и 416. става 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

У поновном поступку првостепени суд ће утврдити чињенице о висини изгубљене зараде за период од 10.04.2017. године до 01.02.2019. године умањене за износ пореза и доприноса.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић